

Bruxelles, 12 mai 2021
(OR. en)

8633/21

CT 63
ENFOPOL 177
COTER 61
JAI 519

NOTĂ PUNCT „I/A”

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	8036/1/21 REV 1
Subiect:	Proiect de concluzii ale Consiliului privind Impactul pandemiei de COVID-19 asupra amenințării reprezentate de terorism și de extremismul violent, inclusiv impactul asupra autorităților CT și CVE și asupra activităților acestora – <i>Aprobare</i>

1. La 7 decembrie 2020, viitoarea președinție portugheză de atunci a trimis un chestionar privind politicile de prevenire și combatere a radicalizării în închisori (CM 5237/20), pentru a evalua impactul pandemiei de COVID-19 asupra amenințării care decurge din terorism și extremismul violent, în special asupra activităților autorităților CT și CVE.

2. Proiectul de concluzii ale Consiliului privind „Impactul pandemiei de COVID-19 asupra amenințării reprezentate de terorism și de extremismul violent, inclusiv impactul asupra autorităților CT și CVE și asupra activităților acestora”, care figurează în anexă, se bazează pe răspunsurile statelor membre la chestionar, pe discuțiile din cadrul reuniunilor Grupului de lucru pentru probleme de terorism (TWP) din 6 ianuarie și 28 aprilie 2021, pe observațiile scrise, prezentările și evaluările din partea statelor membre și pe cele ale INTCEN și ale Europolului pe această temă, precum și pe activitatea desfășurată de Comisie cu privire la impactul COVID-19 asupra activității de prevenire ¹ și pe cea a coordonatorului UE pentru lupta împotriva terorismului ².
3. Concluziile ar trebui, de asemenea, să fie analizate în contextul dezbaterii de orientare a Consiliului, planificată pentru 8 iunie 2021, pe tema „COVID-19 și combaterea criminalității: situația după un an” și al proiectului de concluzii ale Grupului de lucru pentru asigurarea respectării legii pe aceeași temă.
4. Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să confirme acordul cu privire la proiectul de concluzii ale Consiliului, astfel cum figurează în anexa la prezentul document, și să îl transmită Consiliului spre aprobare.

¹ „Prevenirea radicalizării în timpul pandemiilor” și „Orientări strategice pentru 2021 privind o abordare coordonată a UE pentru prevenirea radicalizării – Priorități și acțiuni-cheie”.

² „Terorismul în perioada coronavirusului: evoluția amenințării teroriste ca rezultat al crizei provocate de pandemia de COVID-19” (doc. 7838/1/20 REV 1).

CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND

„Impactul pandemiei de COVID-19 asupra amenințării reprezentate de terorism și de extremismul violent, inclusiv impactul asupra autorităților CT și CVE și asupra activităților acestora”

Introducere

1. Consiliul Uniunii Europene consideră că, deși amenințarea teroristă la adresa statelor membre rămâne ridicată, aceasta nu a crescut până în prezent ca urmare a pandemiei de COVID-19. Însă anumite activități teroriste au trecut într-o proporție mai mare în mediul online, iar creșterea radicalizării poate fi deja percepută în rândul unor grupări.
2. Consiliul recunoaște că autoritățile de combatere a terorismului (CT) și de combatere a extremismului violent (CVE) au trebuit să se adapteze la constrângerile generate de pandemia de COVID-19 și să se bazeze într-o măsură tot mai mare pe capacități online (securizate și eficiente).
3. Consiliul estimează, de asemenea, că pe termen mediu și lung consecințele socioeconomice ale pandemiei de COVID-19 pot avea un impact negativ asupra amenințărilor teroriste și extremiste violente, contribuind la multiplicarea terenurilor propice pentru radicalizarea bazată pe diverse spectre ideologice.
4. Prin urmare, Consiliul se angajează să asigure faptul că autoritățile CT și CVE din statele membre dispun de mijloacele și instrumentele adecvate care să le permită să răspundă în mod continuu și eficient amenințărilor teroriste și extremiste în continuă evoluție.

Situația actuală

5. Consiliul constată că impactul pandemiei de COVID-19 asupra autorităților CT și CVE a variat; serviciile de informații de securitate și majoritatea autorităților de aplicare a legii s-au confruntat cu constrângeri referitoare la unele dintre activitățile lor, cum ar fi reuniunile fizice sau activitățile operaționale, în timp ce alte autorități competente nu s-au confruntat cu acest lucru.

6. Consiliul subliniază că rolul dimensiunii online a crescut de la începutul pandemiei, nu numai pentru că o parte a amenințărilor teroriste și extremiste s-au deplasat din ce în ce mai mult de la un mediu fizic la un mediu online (de exemplu, comunicațiile, finanțarea, propaganda, radicalizarea, recrutarea etc.) și că au utilizat într-o mai mare măsură o gamă mai largă de noi tehnologii și instrumente (criptomonedă, aplicații criptate, site-uri web 3.0 descentralizate etc.), ci și pentru că autoritățile CT și CVE au trebuit să treacă la (mai multe) activități online în munca lor de zi cu zi.
7. Consiliul admite provocările generate de pandemia de COVID-19 pentru munca de zi cu zi a autorităților CT și CVE, în special atunci când tratează informații clasificate, și recunoaște necesitatea de a găsi echilibrul adecvat între garantarea capacității operaționale și a securității activităților online de combatere a terorismului și a extremismului violent și respectarea în același timp a normelor de gestionare a informațiilor clasificate.
8. Cu toate acestea, Consiliul subliniază că, deși reuniunile și activitățile fizice sunt esențiale pentru activitățile de combatere a terorismului și a extremismului violent, în special atunci când se bazează pe „relații de încredere”, eforturi comune și sinergii reciproce pot fi realizate online, permițând autorităților să câștige timp și să conserve resurse financiare și de mediu atunci când cerințele de confidențialitate și securitatea rețelelor permit acest lucru.
9. Deși Consiliul recunoaște că pandemia de COVID-19 nu a dus la o creștere clară a atacurilor teroriste, pe termen mediu și lung este probabil ca pandemia și consecințele sale socioeconomice să se dovedească a fi un teren propice pentru discursurile extremiste (pentru diverse ideologii). În acest sens, se constată că unele grupări de extremă stângă, de extremă dreaptă și extremiste islamiste au inclus deja COVID-19 în discursurile lor. Mai există considerații legate de incertitudinea și anxietatea create de pandemie, precum și de faptul că se petrece mai mult timp online, ceea ce poate spori vulnerabilitatea față de discursurile extremiste violente.

10. Consiliul admite că anumite mișcări și grupări marginale de „negaționiști ai coronavirusului” care se opun măsurilor guvernamentale de limitare a răspândirii COVID-19 și care au atras extremiști din diferite medii ideologice, ar putea, în cele din urmă, să ridice probleme de securitate din cauza potențialului lor de a comite acte violente și, prin urmare, în funcție de evoluția acestora, ar putea fi necesare eforturi suplimentare pentru a le contracara.

Nevoia de acțiune

11. Având în vedere situația, Consiliul recunoaște activitatea desfășurată deja în statele membre, în propriile lor cadre naționale și prin intermediul autorităților lor competente, pentru a aduce la zi în mod constant înțelegerea și evaluarea dimensiunii online a amenințării teroriste și extremiste violente și invită statele membre să contribuie în permanență la înțelegerea și evaluarea acesteia, pe bază voluntară, prin furnizarea de informații organismelor relevante ale UE. În acest context și în limitele competențelor lor respective, INTCEN și Europolul ar trebui să continue să aprofundeze evaluarea impactului pandemiei asupra operațiilor teroriste, precum și posibilele încercări ale organizațiilor teroriste și ale grupărilor extremiste violente de a exploata criza actuală.
12. Consiliul INVITĂ statele membre să pună rapid în aplicare dispozițiile regulamentului privind abordarea difuzării conținutului online cu caracter terorist ³ și invită Comisia și Unitatea UE de semnalare a conținutului online să ofere în continuare sprijin statelor membre prin expertiza lor tehnică și operațională.
13. Pe baza dimensiunii online a amenințărilor teroriste și extremiste violente și a altor fenomene conexe, precum polarizarea societății, dezinformarea și mișcările violente „negaționiste ale coronavirusului”, precum și a posibilităților tehnologice actuale, cum ar fi cele legate de inteligența artificială, Consiliul SUBLINIAZĂ că influența algoritmilor și rolul acestora în promovarea radicalizării și a extremismului violent reprezintă un alt punct-cheie care merită atenție ⁴.

³ [A se introduce data publicării în JO.]

⁴ Doc. 12735/20: Rolul amplificării algoritmice în promovarea conținutului violent și extremist și difuzarea acestuia pe platforme și prin mijloacele de comunicare socială (document elaborat de coordonatorul UE pentru lupta împotriva terorismului din decembrie 2020).

14. Statele membre și Comisia sunt ÎNCURAJATE să își continue eforturile de prevenire a tuturor tipurilor de propagandă teroristă și extremistă ilegală, a instigării la violență și a finanțării ilegale a discursurilor de incitare la ură și a extremismului violent, SUBLINIIND contribuția importantă pe care serviciile intermediare ale furnizorilor de servicii de internet o pot aduce în lupta împotriva conținutului ilegal și a amplificării acestuia, inclusiv în contextul actului legislativ privind serviciile digitale aflat în prezent în discuție.
15. De asemenea, Consiliul constată că ar trebui să se acorde o atenție sporită amenințărilor emergente și riscurilor la adresa securității, precum și oportunităților care decurg din noile tehnologii. Acesta subliniază rolul Centrului de inovare al UE ca observator al noilor evoluții tehnologice și ca motor al inovării, inclusiv prin dezvoltarea de soluții tehnice standard pentru statele membre în domeniul securității interne, în conformitate cu mandatele agențiilor implicate.
16. În special, ținând seama de constrângerile și restricțiile impuse de pandemia de COVID-19, precum și de evaluarea conform căreia o parte a eforturilor și sinergiilor ar putea avea loc online - indiferent de platformele și sistemele de comunicații securizate utilizate deja de autoritățile competente pentru cooperarea dintre statele membre și în cadrul acestora - Consiliul RECUNOAȘTE și SUBLINIAZĂ, de asemenea, că este extrem de important să se dezvolte în continuare sisteme de videoconferință securizate care să permită discutarea informațiilor clasificate. De asemenea, Consiliul RECUNOAȘTE importanța dezvoltării în continuare a unor canale securizate pentru schimbul scris de informații clasificate.
